



UNDERSÖKNING: Identifiering av omständigheter som talar för eller emot betydande miljöpåverkan

Upphävande av del av detaljplanen Förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för del av fastigheten Aneby 1558 (Aneby gård) m.fl. i Aneby kommun
Jönköpings län
Samhällsbyggnadsavdelningen 2024-05-15

Enligt 4 kap 34§ Plan- och bygglagen och 6 kap 3§ Miljöbalken ska kommunen genomföra en strategisk miljöbedömning för alla detaljplaner och planprogram som kan medföra betydande miljöpåverkan. I samband med planarbetet görs därför en undersökning som är ett stöd för kommunens ställningstagande i beslutet om planens genomförande medför en betydande miljöpåverkan eller inte. I undersökningen ska identifieras omständigheter som talar för eller emot betydande miljöpåverkan utifrån förutsättningar, platsen, påverkan samt planens karaktär enligt vad som listas i 5§ Miljöbedömningsförordningen. Som en del av undersökningen genomförs i detta dokument en identifiering av omständigheter som talar för eller emot betydande miljöpåverkan. Om undersökningen visar på en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning upprättas i samband med detaljplanarbetet. Här identifieras, beskrivs och bedöms den betydande miljöpåverkan. Utöver ett ställningstagande om miljöpåverkan tar detta dokument upp miljöfrågor som bör beaktas i den fortsatta planprocessen.

För detaljplaner som påbörjats från och med 1 april 2020 ska undersökningen genomföras inom ramen för detaljplanesamrådet. Frågan om betydande miljöpåverkan ska avgöras genom ett särskilt beslut. Undersökningssamrådet ska ske med länsstyrelsen och de kommuner som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen.

INNEHÅLL

Områdesbeskrivning
Planens huvuddrag och omfattning
Tidigare kommunala ställningstaganden
Planens tänkbara konsekvenser
Sammanvägd undersökning
Tabell för identifiering av omständigheter som talar för betydande miljöpåverkan

OMRÅDESBESKRIVNING

Området är beläget i södra delen av Aneby tätort, norr om väg 132. Området där planen föreslås upphävas är knappt 0,6 ha och ligger på fastigheten Aneby 1:716. På marken i områdets södra del finns idag en avfart från väg 132 som ansluter till Flisbyvägen samt naturmark mellan de båda vägarna och avfarten. Resterande område utgörs av odlingsmark. Väster om berört område ligger Flisbyvägen och norr om området finns det grönområde som i översiktsplanen benämns Gärdet, också detta en del av samma fastighet. I grönområdet Gärdet finns fornlämningar. Området angränsar i söder och öster till jordbruksmark som hänger samman med den berörda marken. Området i söder omfattas ej av detaljplan, medan området i öster berörs av detaljplanen Förslag till ändring av stadsplanen för kv. Rödklinten m.m. Aneby samhälle, Aneby kommun, Jönköpings län, som kommunen avser att upphäva i en parallell process. Sammantaget är dessa områden ca 1,3 hektar.

PLANENS HUVUDDRAG OCH OMFATTNING

Syftet med upphävandet av del av detaljplanen är att möjliggöra för förändrad markanvändning för naturmarken genom att göra området planlöst. Den del av naturområdet som avses upphävas fyller inte avsedd funktion och har tagits i anspråk för infrastruktur och odling, vilket markområdet anses mer lämpat för.

TIDIGARE KOMMUNALA STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan

Upphävandet överensstämmer med översiktsplanen där området är markerat som jordbruksmark.

Riksintresse

Området berörs av en MSA-yta. Upphävandet av planen bedöms inte påverka riksintresset.

Bostadsförsörjningsprogram

Upphävandet av del av detaljplanen bedöms inte påverka eller påverkas av bostadsförsörjningsprogrammet.

VA-plan

Upphävandet av del av detaljplanen bedöms inte påverka eller påverkas av VA-planen.

Nu gällande detaljplan

I nu gällande detaljplan så är området planlagt som park eller plantering. I söder begränsas området av en planerad förbifartsväg som dock uppförts med en annan lokalisering. Gällande bestämmelsen park eller plantering så anges att ”*Småbarnens och de yngre skolbarnens behov av lektytor avses för storbusområdets del att tillgodoses på*

tomtmark. För de övriga bostadsgruppernas del avses samma behov tillgodoses förutom på den egna tomten på parkmark som avsetts här för.” Vidare beskrivs att det öster om Svartån finns möjlighet att anlägga redskapslekplatser, mindre bollplaner och friluftsbad.

PLANENS TÄNKBARA KONSEKVENSER

Sammantaget medför upphävandet av planen inte några förändringar gentemot dagens markanvändning. Om planen ligger kvar bör marken framgent förvaltas som park. Möjligheterna för kommunens tekniska avdelning att plantera eller genomföra extensiv skötsel på tillkommande parkmark är dock ytterst begränsad, och normalt avgränsad till klippning av gräsytor. Om detaljplanens användning skulle genomföras så skulle åkermark troligast övergå till en gräsyta som klipps ett fåtal gånger per år. Avfartsvägen skulle dock behöva tas bort vilket gör att transporter skulle behöva ledas från av- och påfarten väster om tätorten, eller från Blå Grindar. Området mellan infrastrukturen skulle kvarstå oförändrat till både karaktär och skötsel. De konsekvenser planens upphävande kan tänkas ge bedöms som försumbara.

SAMMANVÄGD BEDÖMNING AV OMSTÄNDIGHETER SOM TALAR FÖR OCH EMOT EN BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Planförslaget bedöms inte innebära en sådan betydande miljöpåverkan som enligt miljöbalken 6 kap kräver att strategisk miljöbedömning måste göras. Bedömningen grundas på följande:

- Planens upphävande bedöms ej påverka några skyddade områden.
- Risker för människors hälsa eller miljön förblir oförändrat gentemot nuläget.
- Planens upphävande bedöms inte påverka några miljökvalitetsnormer.
- Naturvärden saknas i området, och intilliggande områden bedöms inte påverkas av planens upphävande.
- Varken planens upphävande eller genomförande bedöms påverka något riksintresse.

Planens upphävande bedöms sammantaget inte ge någon betydande miljöpåverkan då nuvarande markanvändning fortgår, och planens genomförande troligtvis endast skulle innebära att åkermarken slutar brukas och istället sköts som gräsmatta.

TABELL FÖR IDENTIFIERING AV OMSTÄNDIGHETER SOM TALAR FÖR ELLER EMOT BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Områdesskydd					
	påverkar positivt	påverkar negativt	opåverkat	Kommentar <i>Platsens nuläge och planens förväntade påverkan/ ej relevant</i>	BMP
Riksintresse			x	Området berörs av en MSA-yta.	
Naturresevat			x	Upphävandet innebär att markanvändningen förblir oförändrad.	
Naturminne			x	Naturminnen saknas i planområdet.	
Strandskydd			x	Området berörs ej av strandskydd.	
Djur-/växtskyddsområde			x	Saknas i området.	
Biotopskyddsområde			x	Saknas i området.	
Vattenskyddsområde			x	Saknas i området.	
Kulturresevat			x	Saknas i området.	
Kommentarer	Inga övriga.				

Landskapsbild					
	påverkar positivt	påverkar negativt	opåverkat	Kommentar <i>Platsens nuläge och planens förväntade påverkan/ ej relevant</i>	

Stads-/Landskapsbild			x	Stadsbilden förblir sannolikt oförändrad.
In- och utblickar			x	Påverkan är försumbar då planens genomförande skulle innebära en övergång från åkermark till gräsyta.
Opåverkade områden			x	Saknas i närhet till området.
Fornlämningar och fornminne			x	Påverkan är försumbar då planens genomförande skulle innebära en övergång från åkermark till gräsyta.
Kulturminne och byggnadsminne			x	Ej relevant.
Annan miljö av kulturhistorisk betydelse			x	Ej relevant.
Kommentarer	Kommunens huvudmannaskap, närvaro av omgivningsbuller samt markens odlingsvärde gör sammantaget att sannolikheten för att marken bebyggs eller får en ny markanvändning utan att föregås av en ny detaljplan är låg.			

Natur och naturresurser				
	påverkar positivt	påverkar negativt	opåverkat	Kommentar <i>Platsens nuläge och planens förväntade påverkan/ ej relevant</i>
Allmän beskrivning av områdets natur-, växt och djurliv			x	Området består av åkermark, vägområde och ett trädbevuxet område mellan de båda vägområdena.
Nyckelbiotoper			x	Påverkas ej då upphävandet innebär att markanvändningen förblir oförändrad.
Rödlistade och/eller fridlysta arter			x	Påverkas ej då upphävandet innebär att markanvändningen förblir oförändrad.
Andra unika, sällsynta eller hotade arter, växtarter eller växtsamhällen (se Artdatabanken)			x	Påverkas ej då upphävandet innebär att markanvändningen förblir oförändrad.
Naturresurser	x			Påverkas positivt då marken fortsatt kan brukas.
Kommentarer				

Vatten				
	påverkar positivt	påverkar negativt	opåverkat	Kommentar <i>Platsens nuläge och planens förväntade påverkan/ ej relevant</i>
Vattenverksamhet, enligt 11 kap. 3 § MB			x	Påverkas ej då upphävandet innebär att markanvändningen förblir oförändrad.
Dagvatten			x	Påverkas ej då upphävandet innebär att markanvändningen förblir oförändrad.
Grundvatten			x	Påverkas ej då upphävandet innebär att markanvändningen förblir oförändrad.
Ytvatten			x	Påverkas ej då upphävandet innebär att markanvändningen förblir oförändrad.
Dricksvatten och avlopp			x	Påverkas ej då upphävandet innebär att markanvändningen förblir oförändrad.
Kommentarer				

Hälsa och säkerhet				
	påverkar positivt	påverkar negativt	opåverkat	Kommentar <i>Platsens nuläge och planens förväntade påverkan/ ej relevant</i>
Föroreningar i luft			x	Påverkas ej av planens upphävande.
Föroreningar i mark och byggnader			x	Påverkas ej av planens upphävande.
Föroreningar i vatten			x	Påverkas ej av planens upphävande.
Buller och vibrationer			x	Påverkas ej av planens upphävande.
Trafiksäkerhet			x	Påverkas ej av planens upphävande.
Farligt gods			x	Påverkas ej av planens upphävande.
Brand och explosion			x	Påverkas ej av planens upphävande.

Risk för översvämning – skyfall, höga flöden eller stigande havsnivåer			x	Påverkas ej av planens upphävande.
Risk för ras, skred, erosion eller sedimentation – geotekniska förhållanden			x	Påverkas ej av planens upphävande.
Radon			x	Påverkas ej av planens upphävande.
Strålning, EMF			x	Påverkas ej av planens upphävande.
Ljus och skuggning			x	Påverkas ej av planens upphävande.
Djurhållning och allergener			x	Påverkas ej av planens upphävande.
Lukt			x	Påverkas ej av planens upphävande.
Avfall och återvinning			x	Påverkas ej av planens upphävande.
Energiförsörjning			x	Påverkas ej av planens upphävande.
Kommentarer				

Lagar, EG:s miljölagstiftning och andra riktlinjer och mål				
	påverkar positivt	påverkar negativt	opåverkat	Kommentar <i>Platsens nuläge och planens förväntade påverkan/ ej relevant</i>
Miljö kvalitetsnormer för vatten (vattendirektivet)			x	Avrinning från området sker mot Svartån. Vid stora nederbörds mängder går det inte att utesluta ett visst näringsläckage till Svartåsystemet. Då planområdet omfattar en liten del av den mark som brukas i Svartåns avrinningsområde och markanvändningen vid ett upphävande förblir oförändrad menar kommunen att den påverkan som sker är försumbar.
Miljö kvalitetsnormer för luft (luftkvalitetsdirektivet)			x	Påverkas ej av planens upphävande.
Miljö kvalitetsnormer för omgivningsbuller (bullerdirektivet)			x	Påverkas ej av planens upphävande.
Miljömål				Upphävandet av planen påverkar miljömålet ”God bebyggd miljö” och ”Ett rikt odlingslandskap”.

		x		Upphävandet av planen innebär att befintlig markanvändning kan fortgå. Om planen istället genomfördes så skulle ytterligare parkmark finnas att tillgå i tätorten. Den mark som berörs bedöms dock inte tillföra så särskilt stora rekreativa värden då den har få biologiska värden, och möjligheten att utveckla de rekreativa värdena anses begränsad på grund av markens närhet till tungt trafikerad väg.
	x			Upphävandet av planen har en god inverkan på miljömålet "Ett rikt odlingslandskap" då det innebär att denna mindre åkermark fortsatt kan brukas.
Förekomst av verksamheter som medför risk för omgivningen i eller i närheten av planområdet			x	Saknas.
Miljöpåverkan av överordnade projekt			x	Den mark som idag brukas i strid med plan berörs av två skilda planer. Kommunen avser upphäva en del av båda dessa så att området fortsatt kan brukas. Sammantaget handlar det om knappt en och en halv hektar, fördelat ungefär jämnt på de båda planområdena.
Inverkan på underordnade eller angränsande planers miljöpåverkan			x	Underordnade planer saknas.
Markanvändningens effekter				Markanvändningens effekter är bedöms som oförändrade mot nuläget.
Kommentarer				

Ställningstagande	
Är bedömningen av effekterna av stor osäkerhet?	Nej
Är effekterna varaktiga eller oåterkalleliga?	Nej
Nödvändiga åtgärder för att motverka att planens genomförande skapar betydande miljöpåverkan	Ej relevant.

Datum för samråd	2024-07-09
Medverkande vid samråd	Länsstyrelsen i Jönköpings län, Aneby kommun
Datum för särskilt beslut	2024-xx-xx

Medverkande tjänstepersoner

Sonja Michanek
Planarkitekt

Camilla Niklasson
Miljöinspektör